అత్తగారూ - సోడా

భానుమతీ రామకృష్ణ

మధ్యాహ్నం మావాడు వాడి 'ఫ్రెండ్స్‌'ని చాలామందిని భోజనానికి పిలిచి విందుచేశాడు. ఆ విందు భోజనం యింట్లో అందరితో బాటు నేనూ ఆరగించాను. నలభై దాటిం తర్వాత తినాలనే ఆశేగాని అరిగించుకుండే శక్తి ఎక్కణ్ణించి వస్తుంది! కడుపులో సంకటం ప్రారంభమైంది ... బాధపడుతూ కూర్చున్నా...

'యిలాంటప్పుడు ఓ సోడా తాగితే టక్కున సరిపోతుందండీ!' అన్నాడు మా మేనేజరు.

ఆయన స్వానుభవంతో కూడిన సలహా అది. మా మేనేజరు తింటానికే పుట్టిన మహాకాయుడు...తిండి ఎక్కువయి కడుపులో బాగా లేకపోతే అరగించే ఉపాయం కనిపెట్టాలేగాని, తిండి మానకూడదనే 'థియరీ' ఆయనది. తన కడుపులో ఏ మాత్రం సంకటంగావున్నా, తక్షణం రెండు సోడాలు తెప్పించేవాడు మా మేనేజరు... ఆయనకు డబుల్‌డోసు కావాల్లెండి భోజనం [illegible] మందుదాకా) రెండు పెద్ద నాలుగు నిమ్మ పండ్లు పిండి చెంచాలు ఉప్పువేసి, సోడాలు రెండూ ఆ గ్లాసులో పోసేవాడు...తక్షణం ...ట్టేలాగా బుస్సుమనిపొంగే ఆరెండు గ్లాసులూ ఎత్తి గటగటగట తాగేసేవాడు... ఆ దెబ్బతో యాభై తేపులు రావడం అరగంట తిరక్కుండానే ఆయన కడుపుతో ఆకలి మిషను చకచకచక స్పీడుగా పనిచెయ్యడం రెవరెవ ఆకలి పుట్టుకురావడం అవురావురు మంటూ ఆయన వెళ్ళి అమాంతం అన్నం మీద విరుచుకుపట్టం జరుగుతూవుంటాయి. అది ఆయన అజీర్ణ నిర్మూలనసాధన... ఆయన తయారుచేసే ఆ సోడాల ప్రిపరేషన్ పేరు అహా, మహా, రావణాక్రష్‌ అని పేరు పెట్టాం...

ఒకసారి మా అత్తగారికి కడుపులో కాస్త సంకటంగా వుందంటే ఆ రావణాక్రష్‌ యిచ్చాడు మా మేనేజరు ... పాపం మూడురోజులదాకా విరోచనాలు పట్టుకుని కడుపు దొక్కుపోయి చచ్చి బ్రతికింది ... ఆ దెబ్బతో మా అత్తగారికి ఆ క్రష్‌ పేరు చెప్తే ఒళ్ళుమంట...అందుకే అప్పట్నుంచి భయపడి మేనేజరు మా కెవరికీ ఆ క్రష్‌ తాగమని చెప్పడు ... ఒట్టి సోడా తాగండి అన్నాడు.

ఓ సోడా తీసుకురమ్మని పని పిల్లవాడిని పంపాను—కొంచెం సేపయ్యాక వాడు ఒట్టి చేతుల్తో తిరిగొచ్చాడు—

'సోడా ఏదిరా!'

'లేదమ్మా... ఈ రోడ్డులోవున్న అంగళ్ళన్నీ వెతికాను...సోడాల్లేవు...'

'ఏమైనాయిరా! ఈ రోడ్డంతా సోడా కొట్లేగా!...'

'అవునమ్మా మొన్నటిదాకా వుండేయి... ఎలక్షన్లు గదమ్మా! రెండుపార్టీలవాళ్ళ మీటింగుల్లో ఎక్కడబడితే అక్కడా సోడా బుడ్లు ఒకరిమీదొకరు యిసిరికొట్టుకున్నారు ... దాంతో వూళ్ళోవుండే సోడా బుడ్లన్నీ ఎగిరిపొయ్యాయంట' అని పని పిల్లవాడు చెప్తూంటే యిలాంటి పరిస్థితుల్లో దేశం ఏమైపోతుందోననే గాభరాతో కడుపులో నొప్పి మరి కాస్త ఎక్కువైంది.

'ఏమిటమ్మా కడుపు నొక్కుకుంటున్నారూ!...కడుపులో బాగోలేదా!' అంటూ మా వాడికి చిన్నప్పుడు ట్యూషన్ చెప్పిన మాస్టరుగారి భార్య శాంతమ్మ వచ్చింది.

'లేదండీ! మధ్యాహ్నం కొంచెం విందు భోజనం తగిలింది...అరుగుదల పడలేదు...'

'అయితే వెంటనే ఓ సోడా తాగేసెయ్యండి!...చప్పున తగ్గుతుంది!...'

'ఎక్కడండీ! ఏ కొట్లోనూ సోడా దొరకలేదు...'

'ఏం! ఎందుకని!—

'ఎలక్షన్లు గదండీ! — రెండు పార్టీల వాళ్ళకూ సోడాలే ఆయుధాలైనాయిట...'

'ఓహో! అదా! అవునండీ! ఈరోజు ప్రొద్దుట మాయింటిదగ్గిర రెండు పార్టీల వాళ్ళూ సోడాబుడ్లు విసిరికొట్టుకుని చాలా మందికి గాయాలు తగిలాయిట. ఒకరిద్దరి పరిస్థితి ప్రమాదంగా వుందిట హాస్పిటల్లో చెప్పుకుంటున్నారు—'

'మరింకేం! యిన్నిచోట్ల సోడాబుడ్లు పగిలిపోతుంటే తాగడానికెట్లా దొరుకుతాయి''.. అని నేనంటూండగా మా బావగారొచ్చారు...

'ఏమిటమ్మా అలా కూర్చున్నావు! కడుపునొప్పి!—' అని అడిగారు:

'అవునండీ...మధ్యాహ్నం తిన్నతిండి అరగలేదు...'

'అయితే వెంటనే ఓ సోడా తాగేస్తే తగ్గిపోతుందే!'

నాకు నవ్వొచ్చింది—

'అదే మాట్లాడుతున్నాం ... ఎక్కడా సోడాలు దొరకలా—ఈ రోడ్డంతా వెదికినా... ఎలక్షన్లుగదూ రెండు పార్టీలవాళ్ళూ—'

'ఆ!...అవునవును...అన్నట్లు ప్రొద్దుట నేను వస్తుంటే రెండు పార్టీల వాళ్లకు మాటా మాటా వచ్చి బస్సులు ఆపి, భయంకరంగా పోట్లాడుకోడమేగాక ప్రక్కనున్న అంగళ్లలోంచి సోడాబుడ్లు తెచ్చి కొట్టుకోడం నాకళ్లారా చూశాను...నాకు గాభరా పుట్టుకొచ్చి నామీద ఆ సీసాలు ఎక్కడ పడతాయోనని వెనక్కి పరుగెత్తి వెళ్ళి ఎలక్ట్రిక్ ట్రెయిను పట్టుకొని ఆటో రిక్షాలో అరగంట లేటుగా ఆఫీసుకొచ్చా... ఏమిటో దేశం యీ స్థితిలో వుంది... ఎట్లా వుంటుందో ముందు ముందు ఆ భగవంతుడికేతెలుసు...పోనీ కాస్త వాముతినమ్మా నాటువైద్యమైనా పనిచేస్తుంది వెంటనే...' అని చెప్పి వెళ్ళారు మా బావగారు...ఆయనటు వెళ్ళగానే మా అన్నకూతురూ దాని భర్తా పిల్లలూ వచ్చారు.

'ఏమే వోటువేశారా!' అని అడిగాను వాళ్లను చూస్తూనే—

'అయ్యో మాకు వోట్లు లేవు పిన్నమ్మా లేవు...మేము డి. ఎం. కె. కి వేద్దామని మొదటి పార్టీ వాళ్ళు పసిగట్టారట మా పేర్లు కొట్టేశారు...'

అత్తగారూ—ఓటూ

'అరెరె! అదెట్లా జరుగుతుంది!... మీరడగలా.'

'యింక అడిగేదేముంది!... మా పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంట్ కాంగ్రెసుపార్టీ... మేముండే చోటంతా డి. ఎం. కె. వోట్లు ఎక్కువపడలాయి తెలిసేచేశారు.. యిక వాళ్లతో ఎవరు పేచీపెట్టుకుంటారని పలక్కుండా వూరుకున్నాం...' అంటూ వాళ్ల పిల్లల్ని తీసుకుని పక్కనున్న స్టుడియోలో షూటింగ్ చూసివస్తామని వెళ్లారు.

'అయ్యో యీ విధంగా చాలాచోట్ల జరిగిందమ్మా పిల్ల కెక్కువ వోట్లొస్తాయని వాళ్లా వాళ్ల కెక్కువ వస్తాయేమోనని వీళ్లా అనవసరంగా అనుమానించి మా పేటలో చాలామందికి వోట్లు లేకుండా చేశారు. అన్నట్లు మీ అత్తగారు వోటు వేశారా!...'

'ఆ వేశారు...కాని ఎవరికి వేశారో చెప్పనంటున్నారు...'

'ఏమిటే! మీకూడా చెప్పలేదా!..

'లేదండీ!...' అన్నాను.

'ఏదీ ఆమె కనిపించరేం!'

'యిప్పుడే వో కునుకు తీసి లేచి పెరటి దొడ్లో కెళ్లారు. మా ఆవు దూడను వేసిందిగా మొన్న దాన్ని పలకరించి ముద్దులాడిగాని రారు...'

'వోహో! ఏ ఆవు వేసిందండీ!

...కామాక్షా!'

'మా అత్తగారు ఆవులకు పెట్టిన పేర్లు లెండి)

'కామాక్షి...'

'ఇది రెండో ఈతనుకుంటాను!'

'అవునండీ! ... దాని మొదటి ఈత సంతానం పేరు గణపతి... ఈసారి పెయ్యదూడను వేసింది... మా అత్తగారు ఇప్పుడు పుట్టిందానికి రెండుమూడు పేర్లు సెలక్టు చేసి వుంచారు. ఒకటి చాముండేశ్వరి, రెండు అఖిలాండేశ్వరి, మూడు భువనేశ్వరి... ఏదైనా పెట్టొచ్చు మంచిరోజు చూసి...'

'మీనాక్షి ఎన్నీతల్లెంది!'—

'రెండు — రెండూ పెయ్యదూడలే... మొదటిదాని పేరు బాలా త్రిపురసుందరి... రెండోదాని పేరు ఆదిలక్ష్మి...

శాంతమ్మగారు విరగబడి నవ్వారు.

'ఎంత పుణ్యాత్ములమ్మా మీరు!... వాటన్నిటినీ పిలిచేటప్పుడు ఎంతో దైవస్మరణ జరుగుతుంటుంది...యిక వేరేపూజలే అక్కర్లేదు! అన్నట్లు గేదె వున్నట్లుండే దానిపేరేమిటో!...

'దుర్గ! దాని పెయ్యదూడపేరు స్వర్ణగౌరి...అది స్వర్ణగౌరీ వ్రతంరోజు పుట్టింది అందుకని ఆపేరు పెట్టారామె—

'అబ్బో! ఆమెకు గొడ్లపేర్ల విషయంలో కూడా ఎన్నిపట్టింపులు! ఎంత శద్ధ! మనం పేర్లుకూడా యింత బాధపడం— యింతకీ ఆమెవోటు ఎవరికి వేసిందంటారూ!—'

'ఏమోనండీ! ఆవిషయం మాత్రం చెప్పనంటున్నారామె!...ఎంతో అడిగారు వాళ్లబ్బాయీ, మనవడూకూడా, చెప్పలా... మీ కెందుకురా! ఎవరికొకరికి వేశాన్లే... నేనెందుకు చెప్పాలి! మీవోటు రహస్యంగా వుంచండి అని మన పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు మరీ మరీ చెప్పిపోయాడు... తప్పుగదూ చెప్తే!...' అన్నారు...

'అబ్బో అబ్బో! పెద్దావిడె బలే ఏడిపిస్తోందే అందర్నీ!... అయితే ఆవిడ కిష్టమైంది ఆవూ దూడేగా దానికేసిందేమో వోటు మరి...

'ఆబ్బే'... నేనూ మొదట అలాగే అనుకున్నాను. కాని ఆమెకి రాట్నం అంటే చాలా చాలా యిష్టం...మా యింట్లో ఆమె చిన్నప్పుడు ఒడికినరాట్నం అటకమీదుంది. దానికి ప్రతి శుక్రవారం నాచేత పసుపు కుంకుమలు పెట్టించి ఎంతో భక్తితో నమస్కరిస్తారు. అదే దేశానికి రక్ష అంటూంటారామె ...ఆ రోజు వోటు కాగితంమీద రాట్నం బొమ్మచూసి ఆమెముఖం నాటంతయింది.

'బాగా! ... అయితే రాట్నాని కేసిందేమో'...

'ఛే!...మళ్లీ అక్కడా దెబ్బతిన్నాం... ప్రతి రోజూ సూర్యనమస్కారం చేస్తూ

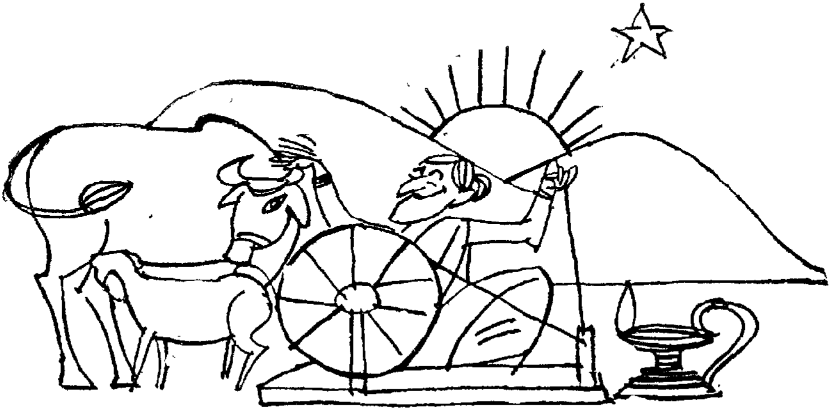

జీవిత్య హృదయం వరిపుతారుగా ఆమె!... సూర్యనారాయణ మూర్తి ప్రత్యక్ష దైవం అంటుంది ... వోటు కాగితం మీద వున్న డి. ఎస్. కె. సూర్య ఓ బొమ్మ చూసి దానికి నమస్కారం చేసింది...'

'ఓహో! అయితే డి. ఎస్. కె. కి వేసుం టారావిడ—'

'అబ్బే అట్లా అనుకోడానికి లేదే!— వోటు కాగితం మీదే అవ్వూదూడను చూసి నప్పుడు ఎంత మురిసిపోయారూ ఆమె! మన మీనాక్షి, లక్ష్మిలాగా వున్నాయి కదే ఈ ఆవూ దూడా బొమ్మ!—అని నాతో అంటూ ఆ బొమ్మను ఆప్యాయంగా చేత్తో తడిమారు.'

'అట్లాగా!... అయితే పెద్ద నమస్కా

అయిందే!...ఆవిడ వోటు కాగితంమీద ముద్ర వేయడం మీరు చూశారా! -'

'లేదండీ ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళా వెళ్ళి వేశాం — ఆవిడకి వోటు కాగితాలు యిచ్చి మీయిష్టం అయిందానిమీద వేసి మడిచి పెట్టి ఈపెట్టెలో వేయండి అని చెప్పారు— ఆమెలోపలకువెళ్ళి కొంచంసేపయ్యాకబయిటి కొచ్చారు—వోటు కాగితం మడతపెడుతూ బల్లదగ్గరున్నవాళ్ళ ముందున్న పెట్టెలో వేయమన్నారు. ఆ పెట్టె చెయ్యితాకకుండా ముడిగా ఎత్తి పడేశారు ... వాళ్ళు పుల తో తాలు పెట్టెలోకి తోశారు ... తర్వాత నేనొచ్చాను ...'

అత్తగారూ ఓటూ

'అదుగో! వస్తున్నారు ... వే నడుగుతా మండండి' అన్నది శాంతమ్మ.

'అడిగి చూడండి...మీకైనా చెప్తారేమో చూద్దాం...' అన్నాను.

మా అత్తగారు శాంతమ్మను చూసి 'హోహో శాంతమ్మా! ఎంతసేపైంది ఒచ్చి! చాలా రోజులైందే కనిపించి!... మీ వారూ పిల్లలూ బాగున్నారా! ...'అంటూ నావైపు తిరిగి 'ఏమే! సోడా తాగావా! కడుపునొప్పి ఎట్లావుందిప్పుడూ' అన్నారు.

'అలాగేవుంది ... యింకా సోడా తాగలా'

'ఏం! ఎందుకు తాగలేదూ!'

ఇంతలోకే శాంతమ్మ అందుకున్నది —

'సోడాలు దొరక లేదటండీ! ...ఈ ఎలక్షన్ల గొడవల్లో రెండుపార్టీలవాళ్ళూ కొట్టుకోటాల్లో సోడాబుడ్లు వేలకివేలు పగిలిపోయాయిట...'

అందుకని ఈ రోజుల్లో ఒక్క అంగట్లోనూ సోడా లేవుట...'

'హోరి వీళ్ళ అఘాయిత్యాలు మండి పోనూ!... ఎవళ్ళకే బొమ్మలిష్టమో ఆ బొమ్మలకు వోట్లు వేసుకుంటారు — దానికి కొట్టుకోడాలూ పొడుచుకోడాలూ ఎందుకూ!...

ఇంక ఈనాటికి వోట్లూ పాడూ

[illegible]

ఎందుకూ! పూర్వం రాజుల్లాగా ఎవడు బలవంతుడైతే వాడే మిగతావాళ్ళని చావ కొట్టి రాజ్యం నాది అని ఆక్రమించి ఏలుకోవచ్చుగా! ... ఆనాడు బ్రహ్మంగారు చెప్పిందంతా అక్షరాలా జరుగుతూంది దమ్మా...'

'బాగా చెప్పారు ... అన్నట్టు మీ రెవరి కేశారు వోటు?'అని అడిగింది శాంతమ్మ... మా అత్తగారు 'ముసిముసినవ్వు నవ్వుతూ నేనెవళ్ళకేస్తే ఏమిట్లే ముసలిదాన్ని నా వోటు ఎవరిక్కావాలి! నువ్వూ మీ ఆయనా ఎవరికేశారు అది చెప్పు.'

'అదేమిటండోయ్! ముసలివాళ్ళ వోటుకే చాలా విలువ యిప్పుడు ... ఎవరో నూట యిరవైయేళ్ళ ఆవిడ వోటు వేసిందిట... ఈసారి మూలనున్న ముసలివాళ్ళంతా ఎన్నడూ వోటువేయనివాళ్ళంతా వచ్చి వేస్తున్నారు... మీరు వెయ్యడం అందరికీ ఎంతో ఉత్సాహాన్ని కలిగించి వుంటుంది...'

'ఆ ఏం ఉత్సాహమో లెండి...ఈ వారం రోజులుగా ఈ ప్రాంతాన ఎన్ని కొట్లాటలు జరిగాయో ఒక్కొక్కటి మా పనిమనిషి చెప్తూంటే నా ఘటం వుండగానే యింత అరాజకం ఏర్పడుతుందని అనుకోలా ... బ్రహ్మంగారు కాలజ్ఞానంలో వ్రాసినవన్నీ జరుగుతూనే వున్నాయి ... యింకా ఏం జరుగుతాయో! ప్రపంచం అంతటా అల్లకల్లోలంగా వుంది ఏది విన్నాగూడా...' అంటూ తను వోటు ఎవరికి వేసింది చెప్పకుండా సంభాషణ వేరే గొడవల్లోకి తిప్పారు మా అత్తగారు...శాంతమ్మ పెద్దావిడ తెలివితేటలకి ఆశ్చర్యపడిపోతూ నావైపు తిరిగి 'చూశారా!' అన్నట్టు చూసింది...

'అన్నట్టు వోట్ల ఫలితాలు ఈరోజే తెలుస్తాయిటనా! వూరంతా అల్లకల్లోలంగా వుంటుందట్సు సాయంకాలం ఎవరూ బయటికి వెళ్ళగూడ దంటున్నారు—'

'అవునట వంటవాడు చెప్తున్నాడు... కలకత్తాలో జరిగినట్టు గొడవలు జరుగుతా యంటున్నాడు ... ఈ రోజు ఎవరూ బయటికి పోకూడదట...అంటూ' నా వైపు తిరిగి 'ఏమే అబ్బాయితో చెప్పావా! ఆ రోజు సినిమాకీ గినిమాకీ పోవద్దని!...'

'కాని వాళ్ళు వినరు—రోజంతా యింట్లో కూర్చుంటే 'బోర్' కొడుతుందని బయల్దేరొచ్చు సాయంకాలం...చెప్పలేం!...'

18—4—71

'ఏమిటే! బోడి! మాట మాట్లాడితే ఈ కాలం పిల్లలకిదో మాటొచ్చింది... ఫలానా నే చెప్తేనే వాడికి...ఎక్కడికీ బయల్దేరకుండా నేనే లంకిణిలా వాకిట్లో కూర్చుంటా అంతే—' అని మా అత్తగారంటూంటే,

'మీ చాదస్తంకానీ ఈ కాల ప్పిల్లల్ని పట్టుకోడం కష్టం అండీ... అని శాంతమ్మ అంటూంటే, అప్పుడే పాలుపిండి పనివాడు మీనాక్షినీ దానిదూడ లక్ష్మినీ తీసుకొచ్చి మా ముందున్న లాన్‌లో గడ్డి మేయడానికి కట్టేసి వెళ్ళాడు—వాటినిచూసి శాంతమ్మ మా అత్తగారి వోటువిషయం చివరిసారిగా తేల్చటానికి లాగడానికి ప్రయత్నించారు...

'నాకు మీ ఆవూ దూడనూ చూస్తుంటే వోటు కాగితంమీద ఆవూ దూడా గుర్తుకొస్తోంది ... చక్కగా పశులక్ష్మి...మీకు నచ్చలేదండీ ఆవూ దూడా బొమ్మ' ... అన్నది మా అత్తగార్నిచూసి...

'హాఁ భేషుగ్గావుంది బొమ్మ ... అయితే మీ రంతా ఆవూ దూడకూ వేశారన్నమాట వోట్లు!...' అన్నారు మా అత్తగారు. శాంతమ్మవెల వెల బోతూ —

'మీకెట్లా తెలిసింది! మేమంతా ఆవూ దూడకు వేశామనీ'... అన్నది—

'అసలు ఆవూ దూడనుచూసి వోటు వెయ్యనివాడు మనిషా! పశువా! చెప్పండి!..'

'అయితే మీరూ ఆవూ దూడకే వేశారన్న మాట!'—అన్నారు శాంతమ్మ.

'ఒక్క ఆవూ దూడకే వేస్తే మిగతా వాళ్ళేం కావాలా!'

'అంటే! ... అన్నది శాంతమ్మ అర్థం గాక...

'అంటే' అని ఆమె ఏదో చెప్పబోతుండగా, వెనక వంటింటి దగ్గిర గట్టిగా కేకలూ అరుపులూ, దభా దభీమని దెబ్బలూ వినిపించాయి ... అందరం వంటింటివేపు పరుగెత్తాం...

వంటవాడి జుట్టు మా పనివాడిచేతులో వుంది—పనివాడిజుట్టు వంటవాడి చేతులో వుంది — యిద్దరూ మంచి కుస్తీపట్లలో వున్నారు ...

డబ్బును పొదుపు చేయడంలో సృజనాత్మకత ఏమిటి?

మీరు ఆదా చేసే విధానం!

డబ్బును ఆదాచేయడంలో సృజనాత్మక విధానాన్ని చేపట్టడం అవసరం. భద్రంగానూ లాభదాయకంగానూ వుంటూనే మీ డబ్బును మీ యిష్టంవచ్చినట్లు చేసుకొనే స్వేచ్ఛకూడా వుండగల ఒక పొదుపు విధానం మీకు కావాలి.

అందుకు ఉత్తమమైనది మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్. దానిద్వారా మీరు ఒక పద్ధతి ప్రకారం పొదుపు చేయగలుగుతారు. మీ డబ్బుకు భద్రత వుంటుంది. అయినా మీకు త్వరగా రొక్కం కావలసివస్తే పెద్ద మొత్తం పుట్టించగలుగుతారు. హెచ్చు ప్రయోజనాలు కూడా వస్తూ వుంటాయి.

మీరూ మీ డబ్బూ కూడా ఇబ్బందిని పడవద్దు. సృజనాత్మకంగా పొదుపు చేయండి. ఇప్పుడే మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్‌తో చేరండి.

డబ్బుకోసమేనా మీ చింత? మార్గదర్శి ఉన్నది మీ చెంత.

మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

అబిద్ సెంటర్, హైదరాబాదు-1 ఫోన్ : 46226 ఏ. బిసెంట్ రోడ్డు, విజయవాడ-2 ఫోన్ : 7797

మెయిన్ రోడ్డు, విశాఖపట్నం - 1

టెలిఫోన్ ఎక్స్‌చేంజ్ ఎదుట, రాష్ట్రపతిరోడ్, సికింద్రాబాద్.

'హోరి మీ పిర్కిలు దొంగలోళ్ళలా రోజా మీ యుద్దరికే యుద్ధమే! జాట్లు విడవండిరా ముందు. ఎంత అభిమానం వున్నా యిట్టా కొట్టుకుచస్తే ఎట్టా'... అని మా అత్తగారు వాళ్ళిద్దర్నీ సమాధాన పర్చ బోయారు...

'అబ్బే! ఆమె మాటలు వాళ్ల చెవులకు ఎక్కింది యిద్దరూ పెనుగులాడుతూనే,

'ఏరా! ఏం కూశావ్!... మా యం. జి. ఆర్. యాక్టర్ కాదా!... స్టంట్ మాస్టరా!... యీ వయసులో యం. జి. ఆర్. చేసే యాక్షన్ మీ శివాజీ చేస్తాడంట్రా!— మా యం. జి. ఆర్. గోటికి సరిపోడ్రా మీ శివాజీ...'

ఠపీమని అవతలవాడు ఒకటిచ్చాడు. యం. జి. ఆర్. భక్తుడికి ... తక్షణం ఫడాల్మని ఒకటి అంటించాడు శివాజీ భక్తుడికి యం. జి. ఆర్. భక్తుడు... మళ్ళీ యుద్ధం ఆరంభం అయింది... దాంతో వాగ్యుద్ధం...

'మీ శివాజీ పాత కాంగ్రెస్‌కోసం ప్రచారం చేస్తాడా! మొదట శివాజీ డి. యం. కె. లో వుండి డి. యం. కె. వాళ్లవల్ల పైకొచ్చాడ్రా సన్నాసి!...'

'ఏడిశావ్‌లేరా! శివాజీని పైకి ఏవరూ తీసుకొచ్చార్లా...ఆయన గొప్పయాక్టరు మొదట్నుంచీ ... మీ యం. జి. ఆర్. కి యాక్టింగ్‌రాదూ పాడూ రాదూ ... యీ వయసులో గూడా వయసు పిల్లల్ని హీరో యిన్లుగావేసి కులుకుతానంటాడా ముసలాడు.

'ఒరేయ్' నాలిక చీరేస్తాను ... మా యం. జి. ఆర్. యీ జన్మకి ముసలాడు కాడు...ఆయన డూయెట్ పాడుతుంటే వింటానికి లక్షలాదిజనం పరిగెత్తుతూంటే ఆయన్లో ఎంత ఆకర్షణ వుందో తెలీటంలా!... వేన్నా ఆయన్ను రిక్షావాళ్ళ దగ్గిర్నుంచీ దేవుళ్లా చూస్తారు...ఎలక్షన్లకు ఎంత డబ్బిచ్చాడు! ఎన్ని దానాలు చేశాడు ఎంతమందికి గుడ్డలిస్తాడు మా యం. జి. ఆర్ దానకర్ణుడురా! మీ శివాజీ ఒట్టి పిసినిగొట్టోడ్రా!...

'నోర్మూయ్! మా శివాజీ ఎలక్షన్లకు డబ్బిచ్చాడ్రా!... మా శివాజీ కన్నకు పిల్లలున్నారు... మీ యం. జి. ఆర్. కేవ తున్నార్రా!... పిల్లల్లేనివాడు దానధర్మాలు చెయ్యడం ఏం పెద్దగొప్పరా!... మా శివాజీ అన్నిట్లోనూ వీరుడురా'—

'ఏడిశావ్! మీ శివాజీ వీరుడు కాదురా! పేడిరా ఒట్టి పేడి, అడంగి—కట్టబొమ్మన్ పిక్చర్లో తెల్లదొర్లు మీ శివాజీని ఉరి కంబానికి ఎక్కిస్తే అడదానిలా ఏడుస్తూ ఉరితాడు మెడకి తగిలించుకుని చచ్చాడు... అదే మా యం. జి. ఆర్. అన్న అయితేనా? ఆ ఉరితాడుని మెడదాకా రానిస్తాడా... మధ్యలోనే కత్తితో నరికి పారేయ్యడూ! దెబ్బతో తెల్ల దొర్లందర్నీ చంపేసి తప్పించుకొచ్చేసేవాడు...మా యం. జి. ఆర్. పాదరసంలాగా ఎవరి చేతికీ చిక్కడ్రా!...మా ఎం. జి. ఆర్. హీరోరా హీరో!'...

'మా శివాజీ హీరోరా...'

'మాటల్లోనేరా హీరో మీ శివాజీ— మా ఎం. జి. ఆర్. చేతల్లోగూడా హీరోరా గబ్బిలం మొఖం!...'

'నీదే గబ్బిలం మొఖం...

మళ్ళీ మాట్లాడితే నీది నీ శివాజీదీగూడా పొరకాయ మొఖం.'

'నీదీ నీ ఎం. జి. ఆర్. దే సున్నుడికాయ మొఖం...'

'నీ శివాజీదే గుర్రం మొహం...'

'నీ ఎం. జి. ఆర్. దే ముసలికోతి మొఖం'

'నీ శివాజీదే గాడిద మొఖం...'

'నీ ఎం. జి. ఆర్. దే బొప్పాయికాయ మొఖం.'

'పులుసు మొఖం...'

'కుళ్ళు మొఖం...'

'డోలు మొఖం...'

'కూజా మొఖం...'

'బుంగ మొఖం...'

'గంగిరెద్దు మొఖం...

'చమ్చా మొఖం...'

'పుచ్చు మొఖం...'

'ఛీ నోర్మూయ్! పళ్ళు రాలగొట్టేస్తాను..'

'ఏం కూశావ్! నీ పళ్ళు ముందు రాల్తాయిరా'...అంటూ మళ్ళీ యిద్దరూ కలియబడి చచ్చేట్టు కొట్టుకున్నారు... శివాజీ ఫొటోవుండే పత్రిక ఎం. జి. ఆర్. భక్తుడు లాక్కొని కసిగా ముక్కలు ముక్కలుగా చించి అవతల పారేశాడు... తక్షణం ఎం. జి. ఆర్. ఫొటోవున్న పత్రిక శివాజీ భక్తుడూ లాక్కొని అంతకంటే కసిగా పోడిపోడిగా చించి అవతల పారే శాడు...

ఆ దృశ్యంచూస్తూ, నోటమాట లేకుండా దిగ్భ్రమచెంది నిలబడ్డ మా అత్తగారు ధైర్యంచేసి మైలపడితే పడతాన్లే అని వాళ్ళిద్దరిమధ్యకూ వెళ్ళి వాళ్ళని బలవంతంగా చెరో రెక్కా పట్టి లాగేశారు...

'ఏమిట్రా మీ ఆగడం!...యిదేం యిల్లను కున్నా! రోడ్డనుకున్నారా!...మధ్య పాపం ఆ యాక్టర్లిద్దరి బొమ్మలూ అట్టా చించి పారేశారే మీకేం పోయేకాలంరా!... నాశ్శనం చేశారనీ!...అసలెందుకొచ్చిందీ మీ యిద్దరికీ దెబ్బలాటా!...'

'మీ గురించే పెద్దమ్మగారూ!...'

'మధ్య నా గురించేమిట్రా! నేనేం చేశానూ...'

అంతలో శివాజీ భక్తు డందుకున్నాడు—

'అదికాదు పెద్దమ్మగారూ! మీరు మీ వోటు మా పార్టీకే వేస్తానన్నారు గదూ!...'

'అవునన్నా!, వేశానూ!...'

'అదేంటి పెద్దమ్మగారూ!...మీరింత దగా జేస్తారనుకోలేదే! ఎంతో నమ్మకంగా, నాతో మా ఉదయ సూర్యుడికి అవ్వా దూడాకి ఏస్తానని ఆ సూర్యుడి సాక్షిగా, మన మీనాక్షి అవుసాక్షిగా ప్రమాణంచేసి చెప్పారే!...'

'అవునూ! చెప్పానూ! ... నేనేం తప్ప లేదే!'...అని ఆమె అంటూంటే వాళ్ళిద్దరితో బాటు మా మొ ఖా లూ తెల్లబోయాయి...

'అయితే పెద్దమ్మగారూ! యింతకీ మీ రెవరెవరికేశారు మీ వోటూ!' అన్నారూ యిద్దరూ ఏకకంఠంగా ... మా అత్తగారు ప్రసన్న వదనంతో.

'అట్టా అడగండి చెప్తాను. చెప్పేవిధవ ల్లారా! ... దీ ని కి పోట్లాటెందుకూ!... మీకొకటి చెప్పి నే నింకొకటి చేస్తాన్రా! అందులోనూ మాయింట్లో పనిచేస్తున్న మీకు ద్రోహం చేస్తానా!... నీకు చెప్పినట్లు నీకిష్టమైన రాట్నానికి వేశాను...నీకు చెప్పినట్లు నాకిష్టమైన ఆవ్వాదూడకూ వేశాను...మనకు ప్రత్యక్షదైవం సూర్యుడికీ వేశాను...నేను లోపలికి పోతూంటే అమ్మా నక్షత్రానికి వెయ్యండి అని మామూళ్ళ

కుక్కతోకారు ధ్వజస్తంభం...అన్నట్టు ఒక సంగతి ఆపార్టీ. అందుకని చివర్లో ఆ నక్షత్రం మీదకూడా హోముద్ర వడేసి వచ్చాను'...అని ఆమె చెప్తుంటే 'హరో హరి గోవిందా గోవిందా!...మీవోటు వేరుగా నక్షత్రాలకే పోయింది...' అన్నారు వాళ్ళిద్దరూ ... శాంతమ్మా నేనూ నవ్వు ఆపుకోలేక చచ్చాం...

'మీకు నెలరోజులుగా చెప్తుండంతా బూడిద చేశారు పెద్దమ్మగారూ.

నువ్వు చెప్పేదేమిటో నే చెప్పలా!...

'ఏమిట్రా! ఏంచేశానూ!—

'మీ వోటు చెల్లదమ్మా!'...

'ఎందుకనిరా!...'

'అన్ని బొమ్మలమీద ముద్దర్లు కొడితే చెల్లదు తల్లీ ...

'ఏడిశాడు! ఎందుకు చెల్లదురా!— చివరి తిక్కమైన బొమ్మలమీద వాళ్ళ ముద్రలు వేయడానికేగా అన్ని బొమ్మలు వేశారూ!...'

'అది నరేనమ్మా! ... రెండు కాగితాల్లోనూ. ఒక్కోదాంట్లో ఏదో ఒకబొమ్మ మీద వేయాలి...

'ఆ సంగతి నాకేం తెలుసూ! — మరి రెండు కాగితాల్లోనూ ఏవో రెండుబొమ్మలు వేసి అఘోరించగూడదూ!— చిన్నపిల్లల రెండోక్లాసు పుస్తకంలోలా అన్ని బొమ్మలు వేస్తే ఎవరికైనా తలకాయ చెడిపోదూ!... పైగా మొదటిసారి వోట్లు వెయ్యడానికి వెళ్తుని — అదీ మీ ఇద్దరూ నా ప్రాణాలు తోడేస్తేనే మీ కోసం వెళ్ళాను...అయినా ఆ బొమ్మలన్నీ ఏమిట్రా!...'

'అవన్నీ ఒక్కో బొమ్మ ఒక్కోపార్టీ, అండీ!'

'మరి అన్నిటికీ వేస్తే అన్నిపార్టీలూ రాజ్యానికి రావాలెగాదటమ్మా!...'

'అది కాదండీ! ఎక్కువవోట్లు వచ్చినదే రాజ్యం చేసే పార్టీగా వస్తుంది...'

'ఏం ఎత్తు భారమో! నాకేం తెలుసు ముసల్దాన్ని! ... ఇంతకీ ఎవరొచ్చారు! పిల్లిట్టా కొట్టుకు చస్తున్నారు!...'

'ఇంకా తెలీలా ఈ రోజే తెలుస్తాయి ఫలితాలు అదుగో రేడియోలో వార్తలు వినబడుతున్నాయే!' — అని శాంతమ్మంటుంగానే పరుగెత్తారు వంటవాడూ పనివాడూ రేడియో దగ్గిరికి...

కాసేపటికి ఎం. జి. ఆర్. భక్తుడు 'వెట్రి! వెట్రి! జయం మదే! జయం మాదే!—మా డి. ఎం. కె. గెల్చింది! — మా ఎం. జి. ఆర్. గెల్చాడు' ... అంటూ ఒళ్ళు తెలీని ఆనందంలో పరుగెత్తుకొచ్చాడు పనివాడు...

'అంటే అదేం బొమ్మరా!...' అన్నారు మా అత్తగారు...

'సూర్యుడమ్మా! ఉదయ సూర్యుడు'—

'మరి నే దానిమీదే వేశాను గదరా ముష్కర!...'

'మీ వోటు శంకరగిరి మాన్యాలుపట్టి పోయిందమ్మా మీది చెల్లని వోట్లలో పడిపోయింది...' అంటూ గబగబవెళ్ళి శివాజీ భక్తుడి చెవ్వు పట్టుకు లాక్కొచ్చాడు మా ముందుకి...

'చూడండమ్మా!... వీడు నాతో 'బెట్టు' కట్టాడు...డి. ఎం. కె. వోడితే నేను పది రూపాయలు వీడికిచ్చేట్టు... నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్ వోడితే వీడు ఇరవై రూపాయలు నాకిచ్చేట్టూ...

'ఇంకా కానీరా వోట్లు లెక్కపెట్టనీ!— ఇంకా వున్నాయిగా!— ఇంతవరకూ డి. ఎం. కె. లీడింగ్‌రా;...కక్కు ఇరవై రూపాయలు! ఊఁ! కక్కు!—'

రేపిస్తా ఇప్పుడు నాదగ్గర్లేదు...

'చూడండమ్మగారూ! మీరే సాక్ష్యం!... అని మా అత్తగారి దగ్గిరికి కెళ్ళారు...'

'ఆ నాకేం తెలీదు పొండ్రా!...మీ కోసం వెళ్ళి అన్యాయంగా చెల్లని వోటేసొచ్చాను. వెధవపీడా వెళ్ళకున్నా బాగుండేది!... అప్రతిష్ట...ఇంతకీ తెలీకడుగుతా మరి ఈ ఎలక్షన్లెందుకూ! రెండేళ్ళుగా మనకు డి. ఎం. కె. ప్రభుత్వమేగా వున్నదీ! మళ్ళీ అదే ఒచ్చిందని ఎగురుతారేమిట్రా!...వున్నదే రావడమేమిటీ!...'

'అబ్బో పెద్దమ్మగారోయ్! మీకు చెప్పేసరికి నా బుర్ర పోద్ది నేపోతున్నా... చిన్నమ్మగార్ని అడగండి చెప్తారు'... అంటూ పనివాడు వెళ్ళిపోయాడు...

'ఏమిటో, ఈ వోట్లేమిటో ఈ రాజ్యాలేమిటో నాకేం బోధపట్టంలా... బ్రహ్మంగారు వ్రాసినట్లు ఆ వీరభోగ వసంతరాయుడు పుట్టాలి — ఈ ప్రజల్ని ఉద్ధరించాలి అంతే...అందాకా ఈ అల్లకల్లోలాలూ ఈ కొట్టుకోడాలూ తప్పవు ... ఏమంటావు శాంతమ్మా'... అన్నారు మా అత్తగారు..

'అంతేనండీ అంతే!...' అన్నది శాంతమ్మ నావైపు చూసి, ఇంతకంటే ఆమెకేం సమాధానం చెప్తాం!...అన్నట్టు... ●

దేశంలో ఎవరెక్కువమంది?

పాశ్చాత్యులు—హిందూదేశంలో అందరూ శాఖాహారులేనని, మాంసాహారులు తక్కువని ఇప్పటికి అనుకుంటారు. అట్లాగే ఉత్తర హిందూస్థానం లోవుండే ప్రజలు దక్షిణాది వారు మాంసం తినరని, ఎక్కువమంది శాఖాహారులని, మాంసాహారం దొరకడం సులభం కాదని అనుకుంటారు. ఈ క్రింది లెక్కలు పట్టి చూస్తే పైవాళ్ళ ఉద్దేశ్యం ఎంత వరకు ఖచ్చితమో తెలుస్తుంది.

రాష్ట్రం	మాంసాహారం తినేవాళ్ళ నూటికి
ప. బెంగాల్, ఒరిస్సా, అస్సాం	95
మైసూరు	92
ఆంధ్ర	90
తమిళనాడు	85
జమ్ము, కాశ్మీర్	82
బీహార్	79
కేరళ	72
మహారాష్ట్ర	68
మధ్యప్రదేశ్	[illegible]
ఉత్తరప్రదేశ్	52
పంజాబ్	50
గుజరాత్	41
రాజస్థాన్	38
సగటున దేశం మొత్తంమీద	70

అంటే హిందూదేశంలో నూటికి 70 మంది మాంసాహారులని, 30 మంది శాఖాహారులని తేలుతుంది.

దక్షిణాదివాళ్ళు ఏమనుకుంటారంటే ఉత్తరాదివాళ్ళు ఎక్కువగా మాంసాహారులని. పై లెక్కలనుబట్టి చూస్తే అంతా 'ఉల్టా'. గుజరాతు, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలలో జైనులు జాస్తి. వాళ్ళలో కొందరు ఉల్లిపాయ గూడా తినరు అందువలన అక్కడ శాఖాహారులు జాస్తి అని తేలుతుంది.

కాబట్టి మన దేశం శాఖాహార దేశమా, మాంసాహార దేశమా అంటే మాంసాహారదేశమని ఎక్కువ నమ్మకంతో చెప్పవచ్చు.

—[illegible]